

DEMOKRATİK VE LAİK SOSYAL HUKUK DEVLETİ

Türk-İş Dergisi, Haziran-Temmuz 1997

Yıldırım Koç

Anayasanın 2. Maddesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olduğunu belirtiyor ve Anayasanın 4. maddesi de, devletin bu niteliklerinin değiştirilemeyeceğini ifade ediyor.

Türkiye Cumhuriyeti gerçekten demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik bir devlet olmasının önünde, 12 Eylül sonrasında kalan ve sivil yönetimler tarafından da bir türlü istenilen ölçüde değiştirilmeyen 1982 Anayasası ve diğer mevzuat durmaktadır. Anti-demokratik düzenlemeler ve uygulamalar son bir yıllık Refahiyol iktidarı döneminde daha da artmıştır. 55. Hükümet, öncelikle demokratikleşme konusunda gerekli adımları atmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti laik bir devlettir. Anayasanın 24. Maddesinde şöyle denilmektedir: "Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir... Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz... Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasi veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun, dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz." Son bir yıllık Refahiyol iktidarı döneminde Devletimizin bu niteliklerini zedeleyici adımlar atıldı veya bu doğrultudaki adımlar karşısında duyarsız ve hatta teşvik edici bir çizgi benimsendi. İnsanlar dini inançlarına ve bu inançlarının gereğini yerine getirip getirmediğine göre bölündü. "Hakimiyetin kayıtsız şartsız milletin" olması gerektiği ve "hayatta en hakiki yol göstericinin bilim" olduğu gerçeği kenara itildi. 55. Hükümet, ulusumuzun bütünlüğünü sağlayacak laikliğin tam olarak uygulanması için gerekli adımları atmalıdır. Dini eğitim, cemaatlerin eline bırakılmamalı, devletin denetimi ve gözetimi altında sürdürülmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlet olmalıdır. Sosyal devlet, beşikten mezara kadar vatandaşının tüm sorunlarıyla ilgilenmelidir. Özellikle iş imkanlarının yaratılması ve eğitim, sağlık, konut, taşımacılık gibi temel konularda sorunların çözümüne Devletimizin aktif bir biçimde katılması gereklidir. Özelleştirme adı altında sürdürülen yağma ve talanın en olumsuz sonuçlarından biri de, sosyal devlet anlayışının ve zaten sınırlı ölçüdeki uygulamasının ortadan kaldırılmasıdır. 55. Hükümet, Anayasanın bu hükmünü hayata geçirecek adımları atmalı, gerekli kaynakların yaratılması için de, kamu yönetiminde israfı ve yağmayı önlemeli, adaletli bir vergi düzeni kurarak, herkesten serveti ve geliri ile orantılı bir vergi almalıdır. 55. Hükümet, güçlü bir sosyal devlet yaratmaya çalışmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devleti olmalıdır. Anayasanın 174. Maddesi ile özel koruma altına alınmış olan İnkılap Kanunları başta olmak üzere, demokratik ve laik cumhuriyeti zayıflatmaya ve yıkmaya çalışanlara karşı çıkarılmış olan kanunlar derhal ve etkili bir biçimde uygulanmalıdır. Demokratik bir iç işleyişleri bulunmayan ve yasadışı konumdaki tarikat örgütlenmeleri engellenmelidir. Devleti ele geçirmeye yönelik ve uyuşturucu ve silah kaçakçılığıyla bağlantılı çetelerin üzerine etkili bir biçimde gidilmelidir. Yolsuzluklarla ve rüşvetle etkili bir biçimde mücadele edilmelidir. İnsanların dini inançları istismar edilerek yasadışı biçimde toplanan kaynaklarla kurulmuş şirketler ve vakıflar konusunda yasaların öngördüğü işlemler derhal yapılmalıdır. Hukuk devleti anlayışı çığnenerek gerçekleştirilen kadrolaşmalar engellenmeli, Danıştay kararları derhal uygulanmalıdır. 55. Hükümet, hukuk devleti anlayışıyla hareket ederek, halkımızın Devletimize olan güvenini yaratmalıdır.

Türkiye'de günümüzde Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ve sonrasında ruhuna yeniden ihtiyaç vardır. Bu ruhu yaratacak olan program da, "demokratik ve laik sosyal hukuk devleti"ni hayata geçirmektir.

Türkiye'de bugün bir tarafta Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğünü ve bağımsızlığını, üniter devlet yapımızı, ay yıldızlı al bayrağımızı, Türkçemizi, demokratik ve laik sosyal hukuk devletini, Cumhuriyet döneminin kazanımlarını ve parlamenter demokratik düzeni savunanlar bulunmaktadır. Bu grubun içinde, işçisi, memuru, emeklisi ve işsizlerle işçi sınıfı da, küçük esnaf ve sanatkarlar da, böyle bir Türkiye isteyen işverenler de, tüccarlar da, toplumun her kesiminden insan da vardır. Diğer tarafta ise, Türkiye'yi Orta Çağ'ın karanlıklarına götürmek veya uluslararası sermayenin çıkarları doğrultusunda bölüp parçalanıp sömürgeleştirmek isteyenler vardır.

TÜRK-İŞ ve Türkiye işçi sınıfı, "Türkiye'ye Sahip Çık" anlayışıyla birinci grubun en etkili unsurudur ve böyle olmaya devam edecektir.